

БӨЛІМ: ЖАЛПЫ РУБРИКА

Қазақ контентінің дамуы

ЖАРИЯЛАНДЫ
19.10.2022СІЛТЕМЕ
<https://bilimger.kz/126570/>

Заман дамыған сайын еңбектеген баладан, еңкейген қартқа дейін әлеуметтік желі қолданушылары күннен күнге артуда. Әлеуметтік желілерде түрлі контенттерді аңғармау мүмкін емес. Соның ішінде, қазақ контенті.

Қазақ контенті қазақ тілінде жүргізіледі. Таныс емес, сөздік қорымызға өзге тілден енген, контент сөзі ақпарат деген мағынаны білдіреді. Желі арқылы аудиторияға қазақ тілінде жеткізілетін ақпаратты айтады.

Контент сөзі ең алғаш Қазақстанға 2012 жылы келген. Қазақ контенті-телевизия, youtube, блогерлік салада, әлеуметтік желілерде қазіргі таңда өсу процесінің алғашқы сатысында. Блогинг саласында контент жасау кеңінен қолдануда. Осыдан 8 жыл бұрын, Қазақстанда орыс тілді контент қарқынды түрде дамыды. Орыс тілді контентті Қазақстанға Queex пен Eldana Foureyes есімді вайнерлер алып келді. Одан бері қарай, Yuframe, Sekavines сияқты вайнерлер өздерінің әзіл вайндарын аудиторияларына ұсынды. Олардың айтуынша, бастапқыда бәрі қиын болды, әрқайсысы коммерциялық жұмыс жасаймыз деп ойламаған. Вайнерлердің басты мақсаты өз аудиторияларын 15 секундтық видео арқылы күлдіру болған.

2016 жылы kartoptv атты қазақ тіліндегі инста вайн жобасы құрылып, қазақ контентін Қазақстанның нарығына алып келді. Араға 6 жыл салып, бүгінгі таңда қазақ контентін түсіріп жүргендер біршама. Оны кез келген әлеуметтік желі қолданушыларынан, әсіресе 13-25 жас аралығында байқауға болады. Халық жаңадан шыққан жаңа дүниеге негативті түрде қарап, проблемаларын іздейтіні анық. Дәлел ретінде, Tik-Tok желісін алуға болады. Басында халық қарсы болды. Ал, қазір адамдар Tik-Tok желісін дұрыс қабылдап жатыр. Қысқасы, Tik-Tok қоғамға сіңіп жатыр.

Атауы ерекше Tik-Tok әлеуметтік желісінде қазақ контентін дамытып жүргендер де біршама. Tik-Tok-та 15 секундтық музыкалық видеолар түсіріп, бөлісуге болатын әлеуметтік желі. Видеоға лайк басып, пікір жазып, достарына таратып, өзге қолданушыларға тіркелу мүмкіндігі бар. Әлеуметтік желілерді көп жастар қызығушылық үшін пайдаланса, кейбір желі қолданушылар табыс табу мақсатында пайдаланады.

Трендті түсіремін деп халықтың ашу ызасына тигендерде кездесіп жатады. «Атың шықпаса, жер өрте» демекші, соңғы кезде арзан танымалдылықты қуған тиктокерлер, елді шулатамын деп, ұяттан безіп, ардан аттап жатыр. Түсіру процесі бір дубльден шықпай қалса немесе іс-қимылы музыкаға сай келмесе көп жасөспірімдер ашуға салынады. «Ашудандылық-адамның психологиясына әсер етеді», - дейді психологтар.

Біздің халық әлі күнге дейін қазақ тіліндегі пайдалы ақпаратқа аш. Оның 2 себебі бар:

1) желіде ойын-сауық, әзілдерге толы контенттердің көбеюі;

2) халық ауыр түрде қазақ тіліндегі пайдалы ақпаратты жеткізетін контенттерді көргілері келмеуі.

Халқыаралық, әлемдік, танымдық ақпараттарды қазақ контенті арқылы ауыр түрде жеткізетіндер көп. Тиісінше, жеңіл түрде жеткізетіндер саны аз. Ақпарат қарапайым тілде жазылатын болса, желі қолданушылар пайдалы ақпаратты таныстарымен немесе өзге адамдармен бөлісер еді.

Контент жасау арқылы, адамдар оқырман санын көбейтіп, танымалдылыққа ие болғысы келеді. Әлеуметтік желілерде түрлі трендтерді түсіріп, ашық платформаларға паш ету жиырма бірінші ғасырдың талабы. Белдері майысқанша билеп, еріндерін жыбырлатып ән айту біреуге қиын, екіншісіне оңай болып көрінеді. Аты аталған салада жұмыс жасап жүрген медиа саласының азаматтары мен азаматшалары, блогерлер контент-жоспар құрады.

Контент-жоспар — контенттің дамуына, аудиторияны мезі қылдырудан, оқырман санын көбейтуге және статистиканы көтеруге үлкен септігін тигізеді.

Қоғамымызда, күнделікті талқыланатын тақырыптар бар. Бірақ қазақ тіліндегі талқыланатын өзекті тақырыптар аз. Пайдалы эксперименттер, ұтырлы жаңалықтар, тиімді лайфхактар түсіру және халыққа берер контентті монохронды түрде емес, жан жақтан, әсерлеп, әдемі форматта жеткізу тағы басқа түрлі іс-әрекеттер қазақ контентінің дамуына үлкен септігін тигізеді. Қазақ контентінің дамуы, қазақ тілді аудиторияны қалыптастырып қана қоймай, қазақ тілді жаңалықтарды, ақпараттарды күллі әлемге, әлеуметтік желі арқылы паш етуге мүмкіндік береді. «Қазіргі заман ағымы әлеуметтік желіге байланысты, жастар да соған тәуелді.